

ODGOVORI EVROPSKE KOMISIJE

NA POSEBNO POROČILO EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

Ukrepi e-uprave za podjetja: Ukrepi Komisije se izvajajo, vendar se razpoložljivost e-storitev po EU še vedno razlikuje

Vsebina

POVZETEK (odstavki I–XI)	2
UVOD (odstavki 1–13)	3
OBSEG REVIZIJE IN REVIZIJSKI PRISTOP (odstavki 14–19).....	3
OPAŽANJA (odstavki 20–85)	3
ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA (odstavki 86–98).....	6
Priporočilo 1 – Okrepiti izvedbeni okvir, da bi se države članice spodbudilo k dokončanju storitev e-uprave.....	6
Priporočilo 2 – Razviti celovito strategijo za uspešno spodbujanje storitev e-uprave.....	7

V tem dokumentu so predstavljeni odgovori Evropske komisije na opažanja iz posebnega poročila Evropskega računskega sodišča v skladu s členom 259 [finančne uredbe](#), ki se objavijo skupaj s posebnim poročilom.

POVZETEK (odstavki I–XI)

Odgovori Komisije:

I-X: Digitalna uprava je horizontalna tema, ki jo obravnava več pobud v številnih službah Evropske komisije.

Akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2016–2020 je bil zasnovan kot katalizator za usklajevanje prizadevanj in virov za posodobitev javnega sektorja na področju e-uprave ter za pomoč pri usklajevanju virov financiranja in spremljevalnih ukrepov, ki so državam članicam na voljo prek različnih programov EU. Vzpostavljen je bil kot zaveza Komisije, kar pomeni, da so bili roki določeni samo za ukrepe Komisije. Države članice bi lahko na podlagi tega izpolnile drugje določene roke (npr. Uredba (EU) št. 910/2014, Uredba (EU) 2018/1724, Direktiva (EU) 2017/1132, Direktiva (EU) 2019/1151).

V akcijskem načrtu za e-upravo za obdobje 2016–2020 niso bila dodeljena proračunska sredstva, zato je bilo, kot je ugotovilo Evropsko računsko sodišče, spodbujanje že razvitih rešitev večinoma omejeno na dejavnosti, načrtovane v posameznih ukrepih, in izmenjavo najboljših praks med državami članicami. Kot je priporočilo Evropsko računsko sodišče, si Komisija prizadeva za razvoj bolj celovite strategije za učinkovito spodbujanje storitev e-uprave.

Akcijski načrti za e-upravo so podlaga za prihodnje dejavnosti, ki jih načrtuje Komisija in za katere (kot je priporočilo Evropsko računsko sodišče) namerava okrepiti okvir izvajanja, da bi države članice pozvala k dokončanju storitev e-uprave.

V okviru programa politike Pot v digitalno desetletje (ki je bil politično dogovorjen po koncu revizije in še ni uradno sprejet) bosta izvedbeni okvir za storitve e-uprave in strategija za spodbujanje storitev e-uprave okrepljena z mehanizmom spremljanja, okvirom za sodelovanje ter poročili in priporočili za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih v prizadevanjih držav članic za doseganje ciljev digitalnega desetletja.

Potreba po razvoju nacionalnih časovnih načrtov in začrtanih poti za doseg cilja, da bi morale biti vse ključne javne storitve najpozneje leta 2030 na voljo na spletu, v povezavi z mehanizmom spremljanja na ravni EU v okviru programa Pot v digitalno desetletje, bo prav tako spodbujala storitve e-uprave.

Nekatere glavne tekoče in prihodnje dejavnosti vključujejo delo strokovne skupine za javno upravo in upravljanje, revizijo primerjalnega merila za e-upravo, krepitev ekosistema za digitalno identiteto in storitve zaupanja, podporo trajnostnemu zagotavljanju digitalnih upravnih storitev na lokalni ravni, predlog za vzpostavitev strukturnega sodelovanja na področju interoperabilnosti med državami članicami in Komisijo, izvajanje uredbe o enotnem digitalnem portalu in novo pobudo na področju prava družb (glej [e-Uprava | Evropska komisija](#))

VII. Komisija meni, da je primerjalno merilo za e-upravo primerno za merjenje ravni zagotavljanja javnih storitev v državah članicah. Čeprav uporaba primerjalnega merila ni bila posebej zasnovana za spremljanje akcijskega načrta, Komisija meni, da ga pokriva, ker s svojimi kazalniki meri njegova načela.

IX. Sinergije med promocijskimi dejavnostmi v okviru različnih ureditev financiranja (kot je program ISA²) so bile izkoriščene (npr. prek skupnih odložišč podatkov (JOINUP), kampanj (izziv digitalnih

inovacij) in dogodkov (konferenca DIGITALL, skupne delavnice v okviru evropskega tedna regij in mest)). Usklajevanje je bilo omejeno zaradi različnih časovnih in organizacijskih okvirov ter odsotnosti ločenega proračuna za akcijski načrt za e-upravo.

XI. Komisija sprejema vsa priporočila. Glej odgovore Komisije v oddelku s priporočili.

UVOD (odstavki 1–13)

Odgovori Komisije:

4. Komisija poudarja, da politične pobude in finančni programi, sprejeti po izteku akcijskega načrta za e-upravo, kot sta program politike za digitalno desetletje in NextGenerationEU/Sklad za okrevanje in odpornost, spodbujajo vzpostavitev digitalnih javnih storitev ter sistema določanja ciljev in spremljanja, ki bi moral državam članicam omogočiti, da sprejmejo odločne spremembe pri vzpostavljanju digitalnih upravnih storitev v skladu z načeli in številnimi ukrepi iz akcijskega načrta za e-upravo za obdobje 2016–2020.

Komisija poudarja, da je v pripravi predlog o interoperabilnosti, tj. vladna strategija EU za interoperabilnost, katerega cilj je določiti deljeno upravljanje za usmerjanje razvoja interoperabilnosti med javnimi upravami EU (Delovni program Komisije 2022¹).

OBSEG REVIZIJE IN REVIZIJSKI PRISTOP (odstavki 14–19)

Ni odgovorov Komisije.

OPAŽANJA (odstavki 20–85)

Odgovori Komisije:

Okvir 1 – Vizija in prednostne naloge politike akcijskega načrta

Glej odgovor na odstavek 27.

25. Akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2016–2020 ni mogel uvesti novih obveznosti za države članice niti ni bil temu namenjen. Zasnovan je bil kot katalizator (kot je navedeno v odstavku II poročila Evropskega računskega sodišča) za usklajevanje prizadevanj in virov za posodobitev javnega sektorja na področju e-uprave ter za pomoč pri usklajevanju virov financiranja in spremljevalnih ukrepov, ki so državam članicam na voljo prek različnih programov EU.

¹ Delovni program Komisije 2022 / Evropa, pripravljena na digitalno dobo: resource.html (europa.eu)

27. Ker je akcijski načrt pomenil zavezo Komisije, je vključeval le roke za ukrepe Komisije, na katere bi se lahko države članice oprle pri doseganju drugje določenih rokov (npr. v Uredbi (EU) št. 910/2014, Uredbi (EU) 2018/1724, Direktivi (EU) 2017/1132, Direktivi (EU) 2019/1151).

Čeprav je bil akcijski načrt jasno časovno opredeljen (2016–2020), je bil njegov namen prispevati k rezultatom precej prek njegovega časovnega okvira in privedi do učinkov s časovnicami, specifičnimi za različna zajeta področja in pogosto določenimi v ustreznih pravnih aktih.

Okvir 4 – Cilji, ki jih je treba doseči za digitalizacijo javnih storitev

Glej odgovor na odstavek 30.

30. Odkar je Komisija sprejela Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta (COM(2021) 574 final z dne 15. septembra 2021) o vzpostavitvi programa politike „Pot v digitalno desetletje“ do leta 2030 (ki je bil politično dogovorjen po koncu revizije in ga je treba še uradno sprejeti):

- Kar zadeva cilj (1), so „ključne javne storitve“ opredeljene kot bistvene storitve, ki jih javni subjekti zagotavljajo fizičnim osebam pri njihovih večjih življenjskih dogodkih in pravnim osebam v njihovem poklicnem življenjskem ciklu.
- Cilj 3 je bil oblikovan na novo: „100 % državljanov Unije ima dostop do varnega sredstva za elektronsko identifikacijo (eID), ki se priznava po vsej Uniji in omogoča uporabniku poln nadzor nad transakcijami digitalnih identitet in skupnimi osebnimi podatki.“

To bi moralo odgovoriti na opažanje Evropskega računskega sodišča.

32. Glej odgovor na odstavek 40.

34–36. Redna srečanja usmerjevalnega odbora za akcijski načrt za e-upravo so bila platforma za izmenjavo informacij o napredku v zvezi z uresničevanjem akcijskega načrta in najnovejših informacij o trenutnem stanju.

Komisija je spremljala izločke ukrepov Komisije. Rezultatov ali učinkov akcijskega načrta ni celovito spremljala, saj je bilo jasno, da bodo ti včasih doseženi zunaj časovnega okvira akcijskega načrta.

Poleg tega je bila Komisija, kot je navedlo Evropsko računsko sodišče v odstavkih 72, 73 in 75, obveščena o napredku v okviru rednih stikov z državami članicami v posebnih strokovnih skupinah, ustanovljenih za sodelovanje in izmenjavo (npr. v strokovni skupini IPE in odboru IPE, skupini za usklajevanje ciljev trajnostnega razvoja in strokovni skupini za interoperabilnost).

Okvir 5 – Posebne ureditve za spremljanje evropskega okvira interoperabilnosti

Observatorij nacionalnih okvirov interoperabilnosti (NIFO) bo v obdobju 2021–2027 še naprej deloval kot eden ključnih kazalnikov uspešnosti za program za digitalno Evropo in glavni instrument za merjenje interoperabilnosti v Evropi.

40, 41 in 42. Kot je navedeno, je primerjalno merilo za e-upravo letni instrument za merjenje, ki se uporablja za ocenjevanje razpoložljivosti in značilnosti e-uprave v Evropi. Analizira trenutno stanje na področju zagotavljanja digitalnih javnih storitev v Evropi in pomaga opredeliti potrebo po

nadaljnjih ukrepih na ravni EU. Izmerjeni kazalniki so povezani s prednostnimi nalogami politike, določenimi v akcijskih načrtih in izjavah, ki so jih podpisale države članice, in iz njih izhajajo. Komisija meni, da je primerjalno merilo za e-upravo primerno za merjenje ravni zagotavljanja javnih storitev v državah članicah. Čeprav uporaba primerjalnega merila ni zasnovana posebej za spremljanje akcijskega načrta, Komisija meni, da ga pokriva, ker s svojimi kazalniki meri njegova načela.

43. Komisija spremlja trende in potrebe, ki se pojavljajo v zvezi z zagotavljanjem digitalnih javnih storitev. Zato naj bi se metodologija posodabljala vsaka tri do štiri leta, da sledi hitrosti napredka. Na ta način lahko Komisija zagotovi pretekle primerjave za dve leti (zbiranje podatkov poteka vsaki dve leti, zato je celotna slika vseh storitev za vse življenjske dogodke vidna vsako drugo leto).

V poročilu za leto 2021 in po zadnji posodobitvi metode so bile ocene za dve leti združene po različnih metodah. Dokument o metodi je bil posodobljen in ta združitev je bila pojasnjena v poročilu. Prilagoditve niso bile izvedljive, saj so bile dodane nove storitve, nekatere so bile odstranjene, prav tako pa je bilo posodobljenih/odpravljenih/dodanih več vprašanj za merjenje različnih storitev.

46. Komisija poudarja, da bo observatorij nacionalnih okvirov interoperabilnosti (NIFO) v obdobju 2021–2027 še naprej deloval kot glavni instrument za merjenje interoperabilnosti v Evropi in tudi kot eden od ključnih kazalnikov uspešnosti za program za digitalno Evropo.

48. Komisija poudarja, da je eden od ciljev digitalizacije javnih storitev zagotavljanje 100 % ključnih javnih storitev na spletu.

Ta cilj je v okviru indeksa DESI razdeljen na dva podcilja:

- digitalne javne storitve za državljane
- digitalne javne storitve za podjetja

Oba kazalnika temeljita na posebnih izračunih (spletna razpoložljivost za nacionalne in čezmejne storitve za podjetja in državljane) v okviru primerjalnega merila za e-upravo. Ključni kazalniki uspešnosti so na voljo na spletu: <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/88735>

Okvir 7 – Zamuda pri uvedbi orodja za obdelavo plačil pri ukrepih 9 in 10

Ker so vse obvezne informacije, ki jih objavijo države članice prek IRI, na voljo brezplačno, države članice pa lahko zaračunajo le pristojbine za informacije ali dokumente, ki jih v sistem povezovanja vključijo po lastni presoji in poleg sklopa obveznih informacij (pri čemer ni doslej nobena država članica izrazila namena, da bo to storila), Komisija meni, da učinek manjkajočega plačilnega sistema za IRI ni prevelik.

56. Vozlišč eIDAS ne bo samodejno nadomestila denarnica in se bodo verjetno še naprej uporabljala za lažjo čezmejno uporabo nacionalnih identifikacijskih sredstev.

77. Komisija je promocijske dejavnosti usklajevala v največji možni meri glede na različne ureditve financiranja, raznolikost vključenih ukrepov ter njihove različne časovnice in organizacijsko okolje. To je veljalo za skupna odložišča podatkov (JOINUP), kampanje (izziv digitalnih inovacij) in dogodke (konferenca DIGITALL, skupne delavnice v okviru evropskega tedna regij in mest). Ker za akcijski načrt za e-upravo ni ločenega proračuna, je bila vsa promocijska dejavnost povezana s posebnimi ukrepi ali programi financiranja.

85. Komisija si je prizadevala ugotoviti, kakšni so ukrepi držav članic za spodbujanje evropskih ali nacionalnih rešitev na področju e-uprave in je doslej pridobila informacije o:

- promocijskih dejavnostih, povezanih z izvajanjem infrastruktur za digitalne storitve IPE, z obveznim poročanjem, kot je dogovorjeno v sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev;
- najboljših praksah za promocijske dejavnosti z izmenjavo izkušenj in dobrih praks v usmerjevalnem odboru za akcijski načrt za e-upravo.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA (odstavki 86–98)

Odgovori Komisije:

86. Komisija želi poudariti, da je osredotočenost akcijskega načrta za e-upravo na ukrepe znotraj Komisije omejila njegov vpliv na učinkovito spodbujanje izvajanja in uporabe rešitev e-uprave v državah članicah.

Pred kratkim je uvedla nove instrumente politike s povečanim političnim vplivom (Pot v digitalno desetletje, digitalni kompas do leta 2030) in znatno povečala financiranje. Po mnenju Komisije bi to moralo omogočiti dolgoročno doseganje ciljev akcijskega načrta. Ti instrumenti naj bi vključevali tudi strogo ciljno usmerjanje in ureditve spremljanja z državami članicami.

88. Člen 5(1) politično dogovorjenega političnega programa Pot v digitalno desetletje (v osnutku besedila pravnikov lingvistov) se glasi:

„Komisija spremlja napredek Unije pri doseganju splošnih ciljev iz člena 3 in digitalnih ciljev iz člena 4. V ta namen se Komisija opira na indeks DESI in za vsak digitalni cilj določi ključne kazalnike uspešnosti z izvedbenim aktom. Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 23(2).“

Komisija pričakuje, da bo z opredelitvijo jasnih ključnih kazalnikov uspešnosti v izvedbenih aktih zmanjšala tveganje različnih razlag v državah članicah.

89. Novi kazalniki bodo dopolnili obstoječe ključne kazalnike uspešnosti, o katerih se poroča v okviru referenčnega merila za e-upravo ter indeksa digitalnega gospodarstva in družbe, kar bo omogočilo natančno spremljanje ciljev programa Pot v digitalno desetletje in zagotovilo okvir, potreben za razumevanje razvoja dogodkov.

93. Komisija je prepričana, da bo sprememba uredbe eIDAS vsem ljudem v Evropi zagotovila varna, zaupanja vredna in splošno sprejeta sredstva za digitalno identifikacijo, ki se lahko uporabljajo po vsej Uniji.

Priporočilo 1 – Okrepiti izvedbeni okvir, da bi se države članice spodbudilo k dokončanju storitev e-uprave

Komisija sprejema to priporočilo.

Trdna podlaga za izvajanje tega priporočila je že vzpostavljena.

Politični dogovor o programu politike Pot v digitalno desetletje je bil dosežen julija 2022; države članice morajo oblikovati nacionalne časovne načrte in načrtati poti za doseganje ciljev; v letnih poročilih bo ocenjen napredek, posebna priporočila pa bodo namenjena odpravljanju pomanjkljivosti. Poleg tega je bila ustanovljena nova strokovna skupina držav članic za ponovno opredelitev in izvajanje primerjalnega merila za e-upravo v sodelovanju med Komisijo in državami članicami ter za spremljanje napredka pri doseganju cilja programa politike Pot v digitalno desetletje glede javnih storitev.

Komisija pričakuje, da bodo države članice tesno usklajevale svoja prizadevanja in v celoti izkoristile mehanizme, ki jih zagotavlja program politike Pot v digitalno desetletje.

95. Sinergije med promocijskimi dejavnostmi v okviru različnih ureditev financiranja (kot je program ISA²) so bile izkoriščene (npr. prek skupnih odložišč podatkov (JOINUP), kampanj (izziv digitalnih inovacij) in dogodkov (konferenca DIGITALL, skupne delavnice v okviru evropskega tedna regij in mest)). Usklajevanje je bilo omejeno zaradi različnih časovnih in organizacijskih okvirov ter odsotnosti ločenega proračuna za akcijski načrt za e-upravo.

97. Ozaveščanje podjetij in MSP bo obnovljeno v okviru novega ekosistema elektronske identifikacije in zaupanja, ki bo vzpostavljen na podlagi predloga za evropski okvir za digitalno identiteto.

Priporočilo 2 – Razviti celovito strategijo za uspešno spodbujanje storitev e-uprave

Komisija sprejema to priporočilo.

Z vozlišči za digitalne inovacije in inkubatorjem GovTech, ki se financirajo v okviru programa za digitalno Evropo, bosta na voljo dva pomembna instrumenta za spodbujanje tehničnih rešitev za digitalno upravo po vsej Evropi. Komisija bo raziskala, kateri je najboljši način za povečanje izkoriščanja teh zmogljivosti s povečevanjem ozaveščenosti o obstoječih rešitvah.

Poleg tega je cilj prihodnjega predloga za okrepljeno politiko interoperabilnosti javnega sektorja EU izboljšati uporabo interoperabilnih rešitev digitalne uprave s spodbujanjem usklajenega razvoja in eksperimentiranja ter povečanjem razpoložljivosti splošno sprejetih rešitev in dostopa do njih.